

EUROPAPARLAMENTET

2009 - 2014

Plenarhandling

A7-0349/2013

24.10.2013

BETÄNKANDE

om könsaspekter på EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer
(2013/2066(INI))

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

Föredragande: Lívia Járóka

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR 16	
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	22

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om könsaspekter på EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer (2013/2066(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av stadgan om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 1, 14, 15, 21, 23, 24, 25, 34 och 35,
- med beaktande av internationell människorättslagstiftning, framför allt den internationella konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering, FN:s förklaring om rättigheter för personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoriteter från 1992, konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor och FN:s konvention om barnets rättigheter,
- med beaktande av de europeiska konventionerna om skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter, framför allt den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, den europeiska sociala stadgan och de anknytande rekommendationerna från Europeiska kommittén för sociala rättigheter, Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet,
- med beaktande av artiklarna 2, 3 och 6 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 8, 9 och 10 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av kommissionens meddelande *En EU-ram för nationella strategier för integrering av romer fram till 2020* (COM(2011)0173) och Europeiska rådets slutsatser av den 24 juni 2011,
- med beaktande av kommissionens meddelande *Nationella strategier för integreringen av romer: ett första steg i genomförandet av EU-ramen* (COM(2012)0226),
- med beaktande av förslaget till rådets rekommendation om verkningfulla åtgärder för integrering av romer i medlemsstaterna (COM(2013)0460),
- med beaktande av kommissionens meddelande *Framsteg i genomförandet av nationella strategier för integrering av romer* (COM(2013)0454),
- med beaktande av rådets direktiv 2000/43/EG¹ av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung,
- med beaktande av rådets direktiv 2000/78/EG² av den 27 november 2000 om inrättande av en allmän ram för likabehandling i arbetslivet,

¹ EGT L 180, 19.7.2000, s. 22

² EGT L 303, 2.12.2000, s.16.

- med beaktande av kommissionens förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning (COM(2008)0426),
 - med beaktande av sin resolution av den 1 juni 2006 om situationen för de romska kvinnorna i EU¹,
 - med beaktande av sin resolution av den 9 mars 2011 om EU-strategin för integrering av romer²,
 - med beaktande av analysen från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter av resultaten från den könsbaserade undersökningen om romer, som tillhandahölls av byrån till följd av en begäran i enlighet med artikel 126,
 - med beaktande av artikel 48 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män och utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A7-0349/2013),
- A. Strategin för jämställdhet mellan kvinnor och män 2010–2015 kräver att kommissionen ”stöder jämställdhetsarbetet i genomförandet av alla delar av Europa 2020-strategin”. Rådets slutsatser om en EU-ram för nationella strategier för integrering av romer kräver ”att ett jämställdhetsperspektiv tillämpas i all politik och alla åtgärder till främjande av romernas integrering”.
 - B. Romska kvinnor utsätts ofta för flerfaldig diskriminering inom flera olika områden på grund av kön och etniskt ursprung – en diskriminering som är mer intensiv än mot romska män eller icke-romska kvinnor. De har begränsad tillgång till arbete, utbildning, hälsa, sociala tjänster och beslutsfattande. Romska kvinnor är dessutom ofta offer för rasism, fördomar och stereotyper, som har en negativ inverkan på deras verkliga integrering.
 - C. Romska kvinnor omges av patriarkala och sexistiska traditioner som hindrar dem från att utöva sin frihet att själva bestämma i grundläggande frågor som rör deras liv, såsom utbildning, arbete, sexuell och reproduktiv hälsa och till och med äktenskap. Diskrimineringen av romska kvinnor kan inte rättfärdigas med tradition men måste bemötas på ett sätt som respekterar tradition och mångfald.
 - D. Romska kvinnor löper större risk att drabbas av fattigdom än romska män, och romska familjer med fyra eller fler barn löper störst risk att drabbas av fattigdom i EU.
 - E. De indikatorer som vanligtvis används har en tendens att bortse ifrån problem såsom fattigdom bland förvärvsarbetande, energifattigdom, våld mot kvinnor och flickor, fattigdom bland storfamiljer och ensamstående föräldrar, barnfattigdom samt den sociala utestängningen av kvinnor.

¹ EUT C 298 E, 8.12.2006, s. 283.

² EUT C 199 E, 7.7.2012, s. 112.

- F. Äldre romska kvinnor löper större risk att drabbas av fattigdom eftersom merparten av dem har arbetat i den informella ekonomin utan ersättning eller socialförsäkring.
- G. En överväldigande majoritet av de vuxna romer som klassificeras som ”inaktiva” är kvinnor. Andelen romska kvinnor i arbetsför ålder med betald anställning är – delvis till följd av den traditionella arbetsfördelningen mellan kvinnor och män och den rasism och sexism som förekommer på EU:s arbetsmarknader – endast runt hälften jämfört med de romska männen, och liknande siffror gäller för egenföretagare.
- H. Statistik från alla länder visar att romska kvinnor utsätts för allvarlig utestängning från sysselsättning och diskrimineras på arbetsplatser när de söker arbete eller arbetar. Romska kvinnor är också fortsatt utestängda från den formella ekonomin, begränsas av få utbildningsmöjligheter, otillfredsställande boendeförhållanden, dålig hälso- och sjukvård, traditionella könsroller och allmän marginalisering samt diskriminering från majoritetsbefolkningar. De nationella rapporterna om genomförandet av EU:s ram för nationella strategier för integrering av romer fokuserar fortfarande inte tillräckligt på jämställdhetsaspekten.
- I. Det är avsevärt mycket svårare för mödrar i storfamiljer eller ensamstående mödrar att arbeta långt hemifrån i missgynnade landsbygdsområden.
- J. Läs- och skrivkunnigheten och utbildningsresultaten bland romska kvinnor ligger betydligt under de romska männens och de icke-romska kvinnornas. Majoriteten av romska flickor lämnar skolan i förtid, och en betydande andel av dem har aldrig gått i skolan.
- K. Den ekonomiska krisen har haft en negativ inverkan på romska kvinnors hälsa och välbefinnande och förvärrat deras länge oacceptabla situation, där en fjärdedel av alla romska kvinnor begränsas av hälsoproblem i sina dagliga liv.
- L. Den bristande tillgången till allmänna sexuella och reproduktiva rättigheter, inklusive preventivmedel, utgör ett hinder för romska kvinnors egenmakt och jämställdhet och leder till oplanerade graviditeter, även bland tonåringar, vilket innebär ett avbrott i deras utbildning och begränsar deras möjlighet till sysselsättning. Fenomenet unga mödrar är ofta en följd av otillräcklig tillgång till sociala tjänster och bristfälliga vårdinrättningar som inte har tillgodosett romska kvinnors behov.
- M. På grund av deras låga socioekonomiska status och den diskriminering de möter inom hälso- och sjukvården är romska kvinnor omedvetna om de flesta av sina rättigheter och uppsöker därmed läkarmottagningar mycket mer sällan än majoriteten av befolkningen.
- N. Romska kvinnor och flickor drabbas i oproportionerlig utsträckning av allvarliga sjukdomar – däribland hiv/aids – men program för förebyggande riktade till dem brukar underprioriteras och underfinansieras, och tillgången till tester är alltför låg.
- O. Extrem fattigdom, bristande jämställdhet och intern diskriminering gör att romska kvinnor löper större risk att bli föremål för människohandel, prostitution, våld i hemmet och utnyttjande, samtidigt som de har svårare att få skydd.

- P. Många romska kvinnor har av sina män, svärföräldrar eller andra familjemedlemmar utsatts för våld i hemmet. Den största delen av våldet och de människorättskränkningar som romska kvinnor utsätts för rapporteras inte på grund av att våld mot kvinnor fortfarande är accepterat i patriarkala samhällen som ett lagligt sätt att utöva makt på, men också på grund av att de som begår våldsbrott mot kvinnor sällan hålls ansvariga för sina handlingar, vilket gör att kvinnorna drar sig för att söka rättslig hjälp.
- Q. Våldshandlingar mot romska kvinnor av myndigheter är vanligt förekommande i samtliga EU-medlemsstater i form av allvarlig diskriminering och tydliga brott mot Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som kan anta olika former, såsom insamling och lagring av uppgifter i register över romer, däribland barn, endast på grundval av etnisk bakgrund, eller vräkningen av hundratals människor från sina hem utan att erbjuda dem lämpliga alternativa bostäder eller stöd. Detta är skamliga och känslolokala handlingar som innebär att medlemsstaternas internationella förpliktelser i fråga om mänskliga rättigheter helt och hållet förbises.
- R. Alla EU-institutioner och medlemsstater har ett ansvar att avskaffa våldet mot kvinnor och flickor, sätta stopp för straffriheten och ställa dem inför rätta som begår hatbrott mot, uttalar sig hatiskt om, diskriminerar och begår våldsbrott mot romska kvinnor och flickor.
- S. Rådets direktiv 2000/43/EG förbjuder diskriminering på grund av ras eller etniskt ursprung, och runt 30 överträdelseförfaranden har inletts av kommissionen mot EU-medlemsstater som inte fullt ut har införlivat direktivet om likabehandling oavsett ras i sin nationella lagstiftning.
1. Europaparlamentet betonar att de nationella strategierna för integrering av romer måste fokusera på att ge romska kvinnor egenmakt att ta kontroll över sina liv genom att bli synliga aktörer för förändring inom sina grupper och genom att göra sina röster hörda och inverka på den politik och de åtgärder som påverkar dem, liksom på att stärka de romska kvinnornas socioekonomiska bärkraft, det vill säga deras förmåga att anpassa sig till den snabbt skiftande ekonomin genom att ha ett sparande och förhindra att tillgångar går förlorade.
 2. Europaparlamentet välkomnar kommissionens lägesrapport¹ och förslaget till rådets rekommendation av den 26 juni 2013 om verkningfulla åtgärder för integrering av romer i medlemsstaterna², med särskild inriktning på tillgång till sysselsättning, bostäder, utbildning samt hälso- och sjukvård, i vilket medlemsstaterna uppmanas att införa positiv särbehandling och att ta med strategier för integrering av romer i kampen mot fattigdom och social utestängning.
 3. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som i samband med den europeiska planeringsterminen dessutom fått landsspecifika rekommendationer i frågor som rör romer att snabbt genomföra dessa rekommendationer och bekämpa diskriminering, bland annat på arbetsplatser, att involvera det civila samhället, däribland romska organisationer, i beslutsfattandet samt att anslå inte bara EU-medel utan även nationella och andra medel för att uppfylla åtagandena i sina nationella strategier för integrering av romer.

¹ COM(2012)0226.

² COM(2013)0460.

4. Europaparlamentet beklagar att beslutsfattare på europeisk och nationell nivå i praktiken fortfarande inte tagit itu med romska och resande kvinnors utsatta situation, trots antagandet av sin resolution om situationen för de romska kvinnorna 2006 och rådets tio gemensamma grundläggande principer för romers integrering, där en av principerna rör medvetenhet om genusfrågor.
5. Europaparlamentet betonar att EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer skulle kunna bli betydligt effektivare genom ett ökat deltagande från kommissionens sida, eftersom den har mycket goda möjligheter att förbättra kvaliteten på lagstiftningen och andra instrument, uppmuntra till bättre politisk samstämdhet och främja ramens övergripande mål.
6. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utveckla nationella handlingsplaner inom följande fyra prioriterade områden: hälsa, bostäder, sysselsättning och utbildning med särskilda mål, finansieringsmedel, indikatorer och tidsramar. Medlemsstaterna uppmanas vidare att utvärdera framsteg genom att mäta resultaten av genomförandet.
7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaternas regeringar och lokala myndigheter att involvera romska kvinnor genom kvinnoorganisationer, icke-statliga organisationer för romer och relevanta aktörer i utarbetandet, genomförandet, utvärderingen och övervakningen av de nationella strategierna för integrering av romer och att skapa förbindelser mellan jämställdhetsorgan, kvinnorättsorganisationer och strategier för social delaktighet. Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att behandla jämställdhet på ett konsekvent sätt vid genomförandet av Europa 2020-strategin och nationella reformprogram.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett flödesschema för EU:s integrering av romer i fråga om insatserna, målen och de specifika åtgärder som används för att uppnå dem, det aktuella läget för genomförandeåtgärderna och vilka steg som ska tas härnäst.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att undanröja de problem med geografisk segregering, tvångsavvisningar och hemlöshet som romska kvinnor och män ställs inför samt att upprätta en effektiv och öppen bostadspolitik.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att garantera att romska kvinnors och barns grundläggande rättigheter respekteras och att – bland annat genom informationskampanjer – se till att romska kvinnor och flickor är medvetna om sina rättigheter enligt den gällande nationella lagstiftningen om jämställdhet och diskriminering samt att ytterligare motverka de patriarkala och sexistiska traditionerna.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att specificera den institutionella fördelningen av uppgifter och ansvar mellan berörda organisationer, forum och organ, och att tydligt definiera dessa aktörers roll – bland annat arbetsgruppen för romer, nätverket av nationella kontaktpunkter, EU-plattformen för romer, Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter och dess tillfälliga arbetsgrupp för integrering av romer – i övervakningen, kontrollen och samordningen av EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer.

12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja de nationella strategierna för integrering av romer genom att eftersträva gemensamma, jämförbara och tillförlitliga indikatorer och utveckla en instrumentbräda för EU:s indikatorer för integrering av romer för att kunna presentera klara och entydiga uppgifter mot vilka framsteg kan mätas, och för att uppfylla kraven på effektiv övervakning.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att de åtstrammingsåtgärder som vidtas inte oproportionerligt påverkar romska och resande kvinnor, och att budgetbeslut fattas på grundval av principerna om de mänskliga rättigheterna.
14. Europaparlamentet begär att kommissionen eftertryckligen uppmanar medlemsstaterna att presentera resultatindikatorer, utgångspunkter och numeriska överordnade mål i sina nationella strategier för de främsta prioriteringsområdena mot vilka framsteg kan mätas.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att uppgifter uppdelade efter kön och etnicitet samlas in av alla myndigheter och används för att informera om den politiska utvecklingen. Parlamentet påpekar att sådan datainsamling måste genomföras i enlighet med de relevanta principerna om de mänskliga rättigheterna.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att låta sina nationella politiska åtaganden åtföljas av tillräckliga ekonomiska resurser för genomförandet av de nationella strategierna för integrering av romer och att se till att strategierna återspeglas i den nationella budgetpolitiken.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att upprätta en lämplig ram för rådgivning, ”peer learning” och utbyte av erfarenheter bland beslutsfattare och romska organisationer, och att inleda en strukturerad dialog som inbegriper romska organisationer och icke-statliga organisationer i planeringen, genomförandet, övervakningen och utvärderingen av europeiska, nationella och lokala strategier för integrering av romer.
18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera jämlikhet i fråga om medborgerliga rättigheter och tillgång till hälso- och sjukvård, utbildning, sysselsättning och bostäder på ett sätt som respekterar de mänskliga rättigheterna och principen om icke-diskriminering och som i relevanta fall är förenligt med nomadism.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inkludera instrumenten för integrerad territoriell investering och lokalt ledd utveckling i sina partnerskapskontrakt, att använda dessa för underutvecklade mikroregioner och eftersatta regioner och att inkludera lokalt ledd utveckling i de operativa program som ska utvecklas.
20. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att en särskild och övergripande lagstiftning mot diskriminering antas och tillämpas i linje med internationella och europeiska normer i samtliga medlemsstater, så att organ som arbetar mot diskriminering har resurser för att främja lika behandling och överklagandemekanismer som är tillgängliga för romska kvinnor och flickor.

21. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att lägga större vikt vid territoriella aspekter av social delaktighet i sina nationella strategier, och att koncentrera sig på eftersatta mikroregioner genom mångfasetterade och integrerade utvecklingsprogram.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att även fokusera på den urbana dimensionen av sammanhållningspolitiken, med särskild hänsyn till städer med en orättvis social obalans, till exempel arbetslöshet, social utestängning och polarisering, och att hjälpa dem att utveckla sin infrastruktur för att tillvarata deras potentiella bidrag till den ekonomiska utvecklingen och stärka banden mellan stads- och landsbygdsområden i syfte att främja en utveckling för alla.
23. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att stärka jämställdhetsintegreringen i genomförandet av sina nationella strategier för integrering av romer, att tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i all politik och praxis som påverkar romska kvinnor och att sammanlänka detta genomförande med befintliga jämställdhetsstrategier, särskilt genom att utjämna löne- och pensionsklyftan mellan kvinnor och män inom romska grupper och genom att göra avskaffandet av våld mot kvinnor och flickor till ett uttryckligt mål, och vidta verkliga åtgärder för detta ändamål.
24. Europaparlamentet uppmanar rådet, kommissionen och medlemsstaterna att se till att särskilda åtgärder för kvinnors rättigheter och jämställdhetsintegrering ingår i de nationella strategierna för integrering av romer, att de tar hänsyn till ett jämställdhetsperspektiv och den situation med flerfaldig diskriminering på flera olika områden som romska kvinnor utsätts för, särskilt inom sysselsättning, hälsa, bostäder och utbildning samt att kommissionen, och särskilt byrån för grundläggande rättigheter, i sin bedömning och årliga övervakning beaktar kvinnors rättigheter och jämställdhetsperspektivet i varje del av de nationella strategierna för integrering av romer, och att resultaten läggs fram för parlamentet.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att de nationella strategierna för integrering av romer återspeglar romska kvinnors särskilda rättigheter och behov, och att utveckla konkreta indikatorer för strategiernas genomförande, uppföljning och övervakning – till exempel på basis av FN:s utvecklingsprogramms genusbaserade index (GDI, gender related development index), som tittar på aspekter såsom ett långt och friskt liv, kunskaper och rimlig levnadsstandard och indikatorn för kvinnors deltagande i det ekonomiska och politiska livet (GEM, gender empowerment measure), som innefattar politiskt deltagande och beslutsfattande, ekonomiskt deltagande och beslutsfattande samt inflytande över ekonomiska resurser. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas även att använda genusbudgetering som ett verktyg vid integreringen av ett jämställdhetsperspektiv.
26. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utveckla en nationell ram för övervakning och utvärdering av de nationella strategierna för integrering av romer som omfattar aspekter såsom budgetövervakning och andra former av övervakning från det civila samhällets sida (utförd av nationella icke-statliga organisationer, nätverk av icke-statliga organisationer eller paraplyorganisationer), expertbedömningar (gjorda av oberoende experter med dokumenterade sakkunskaper på området) och administrativ övervakning.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att genomföra konsekvensanalyser ur ett jämställdhetsperspektiv när de tar fram särskilda åtgärder inom sina nationella strategier för integrering av romer.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att införa effektivare instrument för att kartlägga den faktiska socioekonomiska situationen för romska kvinnor, till exempel genom att beräkna värdet av "livets ekonomi" och erkänna den informella ekonomin i sitt projekt "Bortom BNP". Parlamentet uppmanar dessutom kommissionen att ta fram och övervaka könsspecifika indikatorer för de nationella strategierna för integrering av romer och politik för social delaktighet.
29. Europaparlamentet uppmanar icke-statliga organisationer som är verksamma på detta område i medlemsstaterna att utarbeta individuella handlingsplaner som syftar till att hjälpa kvinnor och ungdomar att hitta ett arbete, erbjuda psykologisk rådgivning för att uppmuntra romer att delta i utbildning och yrkesutbildning och identifiera deras individuella kunskaper och förmågor för en bättre social delaktighet på arbetsmarknaden; att medla mellan anordnare av utbildning/omskolningskurser och arbetsgivare å ena sidan, och romska kvinnor/den romska befolkningen å andra sidan; att främja romska kvinnors och flickors deltagande i utbildning genom att bevilja bidrag och stipendier, samtidigt som man respekterar principen om lika möjligheter, med hänsyn till att flickor gifter sig yngre än pojkar.
30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i sina åtgärder uttryckligen inrikta sig på romska kvinnor i extrem socioekonomisk nöd och att samtidigt fokusera på riskgrupper genom att förebygga och ta itu med utarmning.
31. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att synliggöra och öka antalet program för romer och resandefolk och att öka antalet stödmottagare bland dessa, inklusive särskilda bidrag till de organisationer för resandefolk och romer som arbetar för att främja kvinnors egenmakt och icke-statliga organisationers tillgång till strukturfonder.
32. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla finansiella mekanismer till stöd för det civila och lokala samhällets övervakning av politiken, initiativen och projekten för social delaktighet för romska och resande kvinnor.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa ett mål om minskning av barnfattigdomen i EU:s process för integrering av romer, integrera barnets rättigheter i åtgärder för social delaktighet, övervaka framsteg ur ett barnfattigdomsperspektiv samt identifiera och utveckla prioriterade åtgärder på området.
34. Europaparlamentet framhåller att marginalisering måste förebyggas redan från tidig ålder. Det är mycket viktigt att tillämpa en strategi som riktas till kvinnor i olika generationer i syfte att sätta stopp för fattigdom som förs vidare över generationsgränserna.
35. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att i sina skräddarsydda program inom de nationella strategierna för integrering av romer ta med aktiv integrering av romska kvinnor på arbetsmarknaden genom att garantera romska kvinnor och flickor tillgång till utbildningsprogram av hög kvalitet och genom att göra livslångt lärande tillgängligt, så att de kan skaffa sig de färdigheter som efterfrågas på marknaden. Medlemsstaterna

uppmannas även att ta med kapacitetsuppbyggnad och egenmakt för romska kvinnor som ett övergripande mål i samtliga prioriterade områden inom de nationella strategierna för integrering av romer samt främja politiskt deltagande genom stöd till romska kvinnors aktiva deltagande på lokal, nationell och europeisk nivå.

36. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att anta åtgärder för positiv särbehandling för att underlätta romska kvinnors och mäns tillgång till arbeten inom den offentliga förvaltningen.
37. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram särskilda åtgärder inriktade på storfamiljer (med fyra eller fler barn) och hushåll med ensamstående föräldrar som underlättar ett inträde på arbetsmarknaden, genom att överväga skräddarsytt socialt skydd, utöka barnomsorgen och garantera att romska barn integreras i de lokala skolorna och barnomsorgen och har full och lika tillgång till grundskolan, för att motverka social utestängning och gettoifiering.
38. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera lika tillgång till högkvalitativ och överkomlig barnomsorg och förskola, barnhälsovård och utbildning för romska barn i partnerskap med föräldrar, att återinföra Barcelonamålen om barnomsorg och att ta fram tillgängliga, högkvalitativa och överkomliga omsorgstjänster för hela livscykeln.
39. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta alla nödvändiga åtgärder för att förhindra uppsägningen av anställda under graviditet eller moderskap, och att överväga att erkänna den period som man är hemma för att ta hand om barn som pensionsberättigad.
40. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att undersöka hindren för romska kvinnors egenföretagande, att möjliggöra enkel, snabb och billig registrering för romska kvinnliga entreprenörer och utveckla mikrolånsystem som riktar sig till start av små företag och entreprenörer med enkla företagervänliga administrativa förfaranden, däribland tekniskt stöd och andra stödåtgärder och särskilda tillstånd för erkännande av en rad olika säsongsarbeten och tillfälliga anställningar som ”avlönade arbeten” som bidrar till de sociala avgifterna. Parlamentet uppmanar dessutom medlemsstaterna och de lokala myndigheterna att utnyttja det europeiska instrumentet Progress för mikrokrediter för sysselsättning och social delaktighet.
41. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta mål- och integrationsinriktade åtgärder för arbetslöshetsstöd (omskolning, skapande och förmedling av arbetstillfällen genom lönebidrag, socialbidrag, skattelättnader osv.) istället för dagens i princip ensidiga fokusering på offentliga arbetsprogram.
42. Europaparlamentet anser att romernas integrering på arbetsmarknaden bör stödjas och främjas. För att arbetsmarknadsmyndigheternas tjänster och åtgärder ska kunna differentieras och handledningsprocesser utvecklas behövs det stödpersoner och yrkesvägledare med romsk bakgrund.
43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att upprätta ett särskilt system för pedagogisk handledning och stöd genom utbildning i närsamhället och sociala tjänster för romska ungdomar från tidig ålder till universitetet, med särskild uppmärksamhet på jämställdhetsfrågor.

44. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut utnyttja de möjligheter som strukturfonderna, särskilt Europeiska socialfonden (ESF), erbjuder för att förbättra utsikterna till utbildning och sysselsättning bland romer, så att de får en verklig chans till social delaktighet och kan komma bort från den ständigt höga fattigdomsnivån. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att regelbundet övervaka framsteg, särskilt när det gäller utbildningen bland romska ungdomar, i synnerhet kvinnor.
45. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att bekämpa stereotyper för att förhindra en stigmatisering av denna etniska grupp, eftersom de avskräcker arbetsgivare från att anställa romer och leder till diskriminering inom den offentliga förvaltningen och skolor och har en negativ inverkan på kontakterna med myndigheter och jobbsökande.
46. Europaparlamentet upprepar att det finns en viktig jämställdhetsaspekt på utbildningsklyftan bland romer eftersom läskunnigheten bland romska kvinnor ligger på i genomsnitt 68 procent, jämfört med 81 procent för männen, och endast 64 procent av de romska flickorna är inskrivna på låg- och mellanstadiet. Denna klyfta syns även i antalet inskrivna på yrkesutbildningar. Skillnaderna mellan medlemsstaterna är dock stora.
47. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram särskilda program som garanterar att romska flickor och unga kvinnor inte lämnar skolan i förtid, varken grundskolan, gymnasiet eller högskolan, och att även vidta särskilda åtgärder för tonårsmödrar och flickor som lämnat skolan i förtid, särskilt för att stödja en skolgång utan avbrott, underlätta deras inträde på arbetsmarknaden och erbjuda arbetsplatsförlagd utbildning. Parlamentet uppmanar dessutom medlemsstaterna och kommissionen att beakta dessa åtgärder vid samordningen och utvärderingen av de nationella strategierna för integrering av romer.
48. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta fram strategier för icke-diskriminering för att undvika och fördöma rasistiskt beteende i offentliga tjänster och på arbetsmarknaden i synnerhet, så att romska kvinnors och mäns rättigheter på arbetsmarknaden verkligen kan upprätthållas.
49. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att investera i initiativ som lockar studieovana grupper att fortsätta sin utbildning och att stödja icke-statliga organisationer och program vars mål är att främja integreringen av studieovana grupper genom utbildningsprogram och program för vuxenutbildning.
50. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja nätverk för romska studenter, att uppmuntra till solidaritet mellan dem, att synliggöra framgångsrika exempel och att få bukt med isoleringen bland romska studenter.
51. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att uppmuntra romska familjers deltagande i skolan, att utvärdera skolor där romska barn och ungdomar studerar och att göra de ändringar som krävs för att alla ska integreras och lyckas i utbildningssystemet. Parlamentet påpekar att särskilda insatser bör göras för romska flickor, baserade på framgångsrika fall som godkänts av universitet och högskolor.
52. Europaparlamentet begär att kommissionen och medlemsstaterna anslår medel för byggandet av skolor och förskolor med fler platser, så att romska barn kan gå i klasser

med andra icke-romska barn utan att diskrimineras och lämnas utanför utbildningssystemet eller bli utstötta av lärarna på grund av sitt etniska ursprung.

53. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa systematiska utbildningsprogram om jämställdhet och kulturella särdrag för personal inom den sociala sektorn och hälso- och sjukvården.
54. Europaparlamentet betonar att utbildandet av romska flickor på många sätt leder till ett bättre liv för den romska befolkningen, eftersom det bland annat är en förutsättning för att öka romska kvinnors anställbarhet, underlätta deras tillgång till arbetsmarknaden och ge dem viss inkomsttrygghet samt är avgörande för att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet noterar dessutom att ökade kunskaper bland lärare om den romska kulturen hjälper till att minska utestängningen. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att bekämpa segregering, garantera mer inkluderande och tillgänglig utbildning och kulturkänsliga undervisningsmetoder, som omfattar skolpersonal med romsk bakgrund liksom föräldrar, och att prioritera arbetet för en bättre matchning mellan yrkeskvalifikationer och efterfrågan på arbetsmarknaden.
55. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att identifiera romska kvinnor som en specifik målgrupp för sina hälsoinitiativ, i synnerhet med avseende på sjukdomar som är starkt kopplade till kvinnors hormonsystem eller fattigdom, såsom benskörhet, muskel- och skelettsjukdomar samt neurologiska sjukdomar. Parlamentet kräver dessutom att mammografiundersökningar och cellprover för att förebygga bröst- respektive livmoderhalscancer – inbegripet vaccinering mot humant papillomvirus – görs fullt tillgängliga och att man har som målsättning att hälsoundersökningar för gravida kvinnor ska inledas redan under de tre första månaderna av graviditeten.
56. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att garantera tillgång till hälso- och sjukvård, särskilt genom att icke-statliga organisationer för romska kvinnor deltar i utformningen, genomförandet och utvärderingen av hälso- och sjukvårdsprogram, och se till att romska kvinnor och flickor själva kan bestämma över såväl sin sexualitet som sin hälsa och sitt moderskap, genom att främja familjeplanering, tillgång till alla former av hälso- och sjukvårdstjänster för sexuell och reproduktiv hälsa och sexualundervisning, och skydda barn och ungdomar mot sexuella övergrepp och tidiga äktenskap samt förhindra spädbarns- och mödradödligheten samt tvångssterilisering.
57. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att underlätta och främja en jämn könsfördelning i romska gruppers delaktighet i att utforma, genomföra, övervaka och utvärdera förebyggande och behandling av sjukdomar, vård och stödprogram samt för att minska stigmatiseringen och diskrimineringen inom hälso- och sjukvården.
58. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att utforma och driva en politik som garanterar att alla romska kvinnor, även från de mest marginaliserade samhällsgrupperna, får tillgång till primärvård, akutvård och förebyggande hälso- och sjukvård. De uppmanas även att anordna utbildningskampanjer för personalen inom hälso- och sjukvården som syftar till att utrota fördomar mot den romska befolkningen.

59. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utreda, förbjuda och lagföra direkt och indirekt diskriminering av de romska kvinnor som utövar sina grundläggande rättigheter och använder sig av offentliga tjänster samt att förebygga all eventuell vidare diskriminering. Parlamentet betonar vikten av att genomföra informationskampanjer för att bekämpa diskriminering och rasistiska fördomar mot den romska befolkningen, särskilt de romska kvinnorna.
60. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att låta romer, särskilt romska kvinnor, ingå som en särskild målgrupp i de operativa programmen och i programmen för landsbygdsutveckling under nästa programperiod.
61. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram en utvärderingsrapport om genomförandet i varje medlemsstat av rådets direktiv 2000/43/EG. Vidare uppmanas kommissionen att ta fram konkreta rekommendationer till varje medlemsstat för att införa jämställdhetsperspektivet i direktivet.
62. Europaparlamentet uppmanar rådet att nå en överenskommelse om direktivet om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning för att säkerställa att samtliga diskrimineringsgrunder, liksom flerfaldig diskriminering görs olagliga på alla områden i livet, och uppmanar också alla EU-institutioner att se till att sektorsövergripande diskriminering införs i direktivet.
63. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ta itu med alla former av våld mot kvinnor, såsom våld i hemmet, sexuellt utnyttjande och människohandel, med särskild hänsyn till romska kvinnor, och att stödja offer genom att i de nationella strategierna för integrering av romer införa särskilda mål för att få bukt med handeln med romska kvinnor och genom att garantera ordentliga resurser till berörda offentliga tjänster och erbjuda stöd även genom traditionella tjänster såsom hälso- och sjukvård, arbetsförmedling och utbildning. Parlamentet uppmanar dessutom eftertryckligen kommissionen att stödja initiativen från regeringen och det civila samhället för att ta itu med dessa problem och att samtidigt garantera offren grundläggande rättigheter.
64. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att samarbeta med romska kvinnor för att utarbeta strategier för egenmakt som erkänner deras intersektionella identitet, och att främja verksamhet som motverkar könsstereotyper och riktar sig till både kvinnor och män, flickor och pojkar.
65. Europaparlamentet påpekar att arrangerade äktenskap, barnäktenskap och tvångsäktenskap fortfarande förekommer som en ”traditionell sedvänja”, och betonar att denna sedvänja är en kränkning av de mänskliga rättigheterna som, förutom att allvarligt påverka romska flickors hälsa och öka riskerna för komplikationer i samband med graviditet och förlossning, även ökar risken för att flickor utsätts för sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande och hindrar deras möjligheter till utbildning och sysselsättning.
66. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att ratificera och tillämpa Europarådets konvention om åtgärder mot människohandel, och att fullt ut införliva bestämmelserna i direktiv 2011/36/EU om förebyggande och bekämpande av människohandel och om

skydd av dess offer¹, särskilt för att stärka identifieringen och skyddet av samt stödet till offren, med särskild tonvikt på barn.

67. Europaparlamentet efterlyser europeiska lösningar från medlemsstaternas och kommissionens sida på den romska befolkningens problem, med hänsyn till deras rätt till fri rörlighet som EU-medborgare och behovet av samarbete mellan medlemsstaterna för att lösa de problem som denna etniska grupp har.
68. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja utbytet av information och bästa praxis inom integreringen av romska kvinnor på alla samhällsområden.
69. Europaparlamentet rekommenderar att medlemsstaterna vidtar de åtgärder som krävs för att avskaffa traditionen att gifta bort unga romska kvinnor i arrangerade äktenskap, vilket är en moralisk förolämpning mot deras värdighet.
70. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att snabbt tillgodose äldre romska kvinnors behov, eftersom de tillhör en av de mest utsatta grupperna utan tillräckliga inkomster och behöver tillgång till hälso- och sjukvård eller långtidsvård när de blir äldre.
71. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att lansera en övergripande strategi för att bekämpa våldet mot kvinnor i enlighet med det krav som parlamentet framfört i flera resolutioner. Parlamentet uppmanar kommissionen att inrätta rättsliga instrument, inklusive ett europeiskt direktiv för att bekämpa könsrelaterat våld.
72. Europaparlamentet anser att man bör utveckla och främja romernas språk och kultur, utveckla förvaltningsstrukturer för romska frågor och stärka politiken för romerna och genomförandet av den samt öka deltagandet i det internationella samarbetet om romska frågor.
73. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

¹ EUT L 101, 15.4.2011, s.1.

30.9.2013

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALA FRÅGOR

till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män

över könsaspekter på EU-ramen för nationella strategier för integrering av romer (2013/2066(INI))

Föredragande: Edit Bauer

FÖRSLAG

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor uppmanar utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet välkomnar kommissionens lägesrapport¹ och förslaget till rådets rekommendation av den 26 juni 2013 om verkningsfulla åtgärder för integrering av romer i medlemsstaterna², med särskild inriktning på tillgång till sysselsättning, bostäder, utbildning samt hälso- och sjukvård, i vilken medlemsstaterna uppmanas att införa positiv särbehandling och att integrera strategier för integrering av romer i kampen mot fattigdom och social utestängning.
2. Europaparlamentet uppmanar de medlemsstater som i samband med den europeiska planeringsterminen dessutom fått landsspecifika rekommendationer i frågor som rör romer att snabbt genomföra dessa rekommendationer och bekämpa diskriminering, bland annat på arbetsplatser, att involvera det civila samhället, däribland romska organisationer, i beslutsfattandet samt att anslå inte bara EU-medel utan även nationella och andra medel för att uppfylla åtagandena i sina nationella strategier för integrering av romer.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att följa upp genomförandet av sina rekommendationer ännu närmare och att använda alla sina instrument för att se till att medlemsstaterna förbättrar sin lagstiftning och bekämpar diskriminering och segregering.

¹ COM(2012)0226.

² COM(2013)0460.

4. Europaparlamentet betonar att romska kvinnors mycket få möjligheter till anställning och låga sysselsättningsgrad, som beror på bristande sysselsättnings- och utbildningsmöjligheter, diskriminerande metoder, bristfällig tillgång till utbildning och deras låga utbildningsnivå, är en viktig fråga. Att förbättra anställbarheten och öka sysselsättningen, liksom att bekämpa diskriminering både i skolan och på arbetsmarknaden, tillhör därför de viktigaste verktygen för att uppnå en högre sysselsättningsgrad, minska beroendet av socialt bistånd och minska fattigdomsriskerna, och därmed stärka det ekonomiska oberoendet och avsevärt förbättra den sociala delaktigheten för romska kvinnor.
5. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att ta itu med frågan om jämställdhet på ett konsekvent sätt vid genomförandet av Europa 2020-strategin och nationella reformprogram samt att ge hög prioritet åt att undanröja hinder för kvinnors deltagande på arbetsmarknaden.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att övervaka och utvärdera i vilken utsträckning de nationella strategierna för integrering av romer tar hänsyn till jämställdhetsperspektivet och den flerfaldiga, sektorsövergripande diskriminering som romska kvinnor möter på de fyra prioriterade områden som identifieras (sysselsättning, hälso- och sjukvård, bostäder och utbildning) och särskilt med avseende på åtgärder mot diskriminering och för skydd av grundläggande rättigheter.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att analysera och undanröja hindren för romska kvinnors deltagande på arbetsmarknaden samt att i tillräckligt hög grad uppmärksamma kvinnornas roll när det gäller att motivera sina barn och andra romer att utbilda sig och senare delta på arbetsmarknaden.
8. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att undersöka hindren för romska kvinnors egenföretagande, i syfte att upprätta program för att möjliggöra lättillgänglig, snabb och billig registrering för romska kvinnliga entreprenörer samt att ge dem tillgång till krediter, även mikrokrediter, tillsammans med relevanta mentors- och utbildningsprogram.
9. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att upprätta system för mikrokrediter riktade till nystartade småföretag och företagande, med romska kvinnor som främsta stödmottagare.
10. Europaparlamentet upprepar att det finns en viktig jämställdhetsaspekt på utbildningsklyftan bland romer eftersom läskunnigheten bland romska kvinnor enligt uppgift ligger på i genomsnitt 68 procent, jämfört med 81 procent för männen, och endast 64 procent av de romska flickorna är inskrivna på låg- och mellanstadiet. Denna klyfta kan även noteras när det gäller antalet inskrivna på yrkesutbildningar. Skillnaderna mellan medlemsstaterna är dock stora.
11. Europaparlamentet betonar att den begränsade tillgången till utbildning ökar risken för äktenskap och graviditet i tidig ålder, vilket leder till avhopp från skolan och begränsade sysselsättningsmöjligheter i vuxen ålder, vilket i kombination med andra faktorer ökar risken för fattigdom. Parlamentet uppmanar därför eftertryckligen alla aktörer att bryta denna onda cirkel.

12. Europaparlamentet anser att ökad sexualundervisning bland romska elever skulle kunna ha en positiv inverkan på att minska antalet skolavhopp, som ofta är följden av graviditet och äktenskap i tidig ålder.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta och lansera program för familjeplanering (informationsinsatser, ekonomisk tillgänglighet) för att förbättra mödrahälsan hos romska kvinnor. Parlamentet uppmanar även medlemsstaterna att minska spädbarnsdödligheten, mödradödligheten och antalet för tidiga födselar genom tidig uppföljning och kontroll av gravida kvinnor samt rådgivning för mödrar.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att, när de genomför sina nationella strategier för integrering av romer, och kommissionen att, när den samordnar och utvärderar dessa strategier, ge högre prioritet åt åtgärder som avser flickors utbildning och motverkar skolavhopp och skolfrånvaro.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att även tillämpa ett jämställdhetsperspektiv på tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänster för att se till att flickor och kvinnor från marginaliserade romska grupper får tillgång till sådana tjänster.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa systematiska utbildningsprogram om jämställdhet och kulturella särdrag för leverantörer av sociala tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster.
17. Europaparlamentet betonar att utbildandet av romska flickor på många olika sätt leder till ett bättre liv för den romska befolkningen, eftersom det bland annat är en förutsättning för att öka romska kvinnors anställbarhet, underlätta deras tillgång till arbetsmarknaden och ge dem viss inkomsttrygghet, och det är avgörande för att bekämpa fattigdom och social utestängning. Parlamentet noterar dessutom att ökade kunskaper bland lärare om den romska kulturen hjälper till att minska utestängningen. Parlamentet uppmanar därför medlemsstaterna att bekämpa segregering, garantera mer inkluderande och tillgänglig utbildning och kulturkänsliga undervisningsmetoder, som omfattar skolpersonal med romsk bakgrund liksom föräldrar, och att prioritera arbetet för att yrkesfärdigheter bättre ska motsvara efterfrågan på arbetsmarknaden.
18. Europaparlamentet understryker behovet av att garantera lika tillträde till utbildningssystemen, utan diskriminering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja utbildningsprogram för lärare i syfte att öka antalet romska barn, i synnerhet flickor, som går i skolan. Parlamentet betonar i detta sammanhang även den särskilda betydelsen av flickors sociala referensgrupp – föräldrar, släktingar eller vänner – som spelar en central roll för deras utbildning och karriär. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja flickors utbildning i hela processen, även genom att stödja de personer som har störst inflytande över ungdomar.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja integrerad, jämställd och kulturkänslig utbildning, för att göra utbildning mer attraktiv för marginaliserade romska grupper.
20. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja införandet av positiv särbehandling i personalstrategier, såsom utbildning, läs- och skrivundervisning och

praktikplatser för romska kvinnor, som ett sätt att öka deras anställbarhet inom både offentliga tjänster och den privata sektorn.

21. Europaparlamentet betonar att romska ungdomar är särskilt utsatta för arbetslöshet och riskerar att långsiktigt utestängas från samhället i övrigt och därför även senare löper ökad risk att drabbas av fattigdom. Parlamentet understryker därför vikten av att främja regelbunden skolnärvaro och slutförande av grundskolan och/eller gymnasiet, liksom yrkesutbildning i ett senare skede, vilket i kombination med en hård antidiskriminerings- och sysselsättningspolitik, kan öka anställbarheten enormt för romska ungdomar och deras delaktighet i medlemsstaternas sociala trygghetssystem. Parlamentet uppmanar även medlemsstaterna att erbjuda romska studenter anpassade stipendier och handledning på gymnasie- och högskolenivå, så att allt fler romska studenter, framför allt romska flickor, kan uppnå en adekvat utbildningsnivå.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder och göra nödvändiga insatser för att få fler romer att delta i yrkesutbildning och livslångt lärande, för att öka deras chanser på arbetsmarknaden och minska fattigdomen.
23. Europaparlamentet anser att romernas etablering på arbetsmarknaden bör stödjas och främjas. För att arbetsmarknadsmyndigheternas tjänster och åtgärder ska kunna differentieras och handledningsprocesser utvecklas behövs det stödpersoner och yrkesvägledare med romsk bakgrund.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att upprätta ett särskilt system för pedagogisk handledning och stöd genom utbildning i närsamhället och sociala tjänster för romska ungdomar från tidig barndom till högskola, med särskild uppmärksamhet på jämställdhetsfrågor.
25. Europaparlamentet anser att det krävs en anpassning av välfärdssystemen för att främja ett värdigt liv för alla, samtidigt som man stimulerar aktivt deltagande på arbetsmarknaden, förbättrar utsikterna till arbete på den primära arbetsmarknaden och bekämpar diskriminering. Parlamentet kräver att integreringen av romer främjas och att sociala tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster blir mer inkluderande och effektivare riktade.
26. Europaparlamentet konstaterar att förbättrad tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster och ökade insatser för lika tillgång till barnomsorg av god kvalitet för att man lättare ska kunna förena familje- och yrkesliv och till högkvalitativ skola för de allra minsta, barnhälsovård och utbildning i partnerskap med föräldrar, särskilt på landsbygden, skulle ha en positiv effekt på integreringen av romer och romska kvinnors anställbarhet. Parlamentet framhåller i detta sammanhang medlemsstaternas ansvar att investera i mer personal och kvalitet i sin barnomsorg för att uppnå Barcelonamålen om barnomsorg.
27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut utnyttja de möjligheter som strukturfonderna, särskilt Europeiska socialfonden (ESF), erbjuder för att förbättra utbildningen och sysselsättningen bland romer, så att de får en verklig chans till social delaktighet och kan komma bort från den ständigt höga fattigdomsnivån. Parlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att regelbundet övervaka framsteg, särskilt när det gäller utbildningen bland romska ungdomar, i synnerhet kvinnor.

28. Europaparlamentet anser att likabehandling på bostadsmarknaden måste garanteras och att otryggheten måste minska.
29. Europaparlamentet framhåller att marginalisering måste förebyggas redan från tidig barndom. Det är mycket viktigt att tillämpa en strategi som riktas till kvinnor i olika generationer i syfte att sätta stopp för fattigdom som förs vidare över generationsgränserna.
30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att undanröja de problem med geografisk segregering, tvångsavvisningar och hemlöshet som romska kvinnor och män ställs inför samt att upprätta en effektiv och öppen bostadspolitik.
31. Europaparlamentet anser att man bör utveckla och främja romernas språk och kultur, utveckla förvaltningsstrukturer för romska frågor och stärka politiken för romerna och genomförandet av den samt öka deltagandet i det internationella samarbetet om romska frågor.
32. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna att ta upp frågan om våld mot kvinnor, våld i hemmet och sexuellt utnyttjande i alla dess former samt att bekämpa människohandel, som drabbar ett stort antal romska kvinnor och ofta är resultatet av deras fattigdom och sociala utestängning på grund av arbetslöshet och brist på utbildning.
33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta hänsyn till rådets slutsatser som fastslår att ”särskild uppmärksamhet bör ägnas romska kvinnors och flickors intressen och svårigheter” och att tillämpa ett jämställdhetsperspektiv inom all politik och alla åtgärder som avser romers integrering.
34. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en systematisk strategi där jämställdhet och romska kvinnors aktiva deltagande utgör drivkrafter för förändring, vilket för närvarande saknas i de nationella strategierna för integrering av romer.
35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ta med kapacitetsuppbyggnad och egenmakt för romska kvinnor som ett övergripande mål i samtliga prioriterade områden inom EU:s strategi för integrering av romer.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att i genomförandet av de nationella strategierna för integrering av romer införliva att romska kvinnor involveras på ett mer aktivt och effektivt sätt.
37. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen medlemsstaterna och EU:s anslutningsländer att se till att man i de nationella strategierna främjar program för egenmakt, kapacitetsuppbyggnad och ledarskap för romska kvinnor och flickor, som spelar en särskild roll i samhällets uppbyggnadsprocess.
38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att samla in, analysera och offentliggöra tillförlitliga, könsuppdelade statistiska uppgifter för att kunna utvärdera och uppdatera strategierna på lämpligt sätt samt mäta effekten av de projekt och insatser för romska kvinnor som ingår i strategierna.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	26.9.2013
Slutomröstning: resultat	+ : 32 - : 3 0 : 1
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Edit Bauer, Heinz K. Becker, Pervenche Berès, Vilija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Emer Costello, Frédéric Daerden, Sari Essayah, Richard Falbr, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Csaba Óry, Sylvana Rapti, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Ruža Tomašić, Traian Ungureanu
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Françoise Castex, Philippe De Backer, Anthea McIntyre, Ria Oomen-Ruijten, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Tatjana Ždanoka

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	14.10.2013
Slutomröstning: resultat	+: 17 -: 0 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Regina Bastos, Edit Bauer, Marije Cornelissen, Tadeusz Cymański, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Livia Járóka, Silvana Koch-Mehrin, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Antonyia Parvanova, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Kartika Tamara Liotard, Doris Pack, Angelika Werthmann
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 187.2)	Antolín Sánchez Presedo, Rui Tavares